

han uisi þit at skapa gæra; þa biþi iorþattarin landboan i friþ.

II. Um æn man hæmnis a sæt maal ælla bötær fæsta, ælla hæmnas a annan.

5 Nu hæmnis man a sæt mal ok böt, han hauær brutit eþzssörit; þa skal næmdin þæt uita, huat hældær annar skilnaþær kom þerra mællum ællas egh. §. 1. Nu ma man egh hæmnas æpte bötær fæsta, utan han bryte eþzssöre kunungx, utan þa sen egh borghaþa ok sua se firi skilt, at böttins
10 þa egh innan þæn dagh, sum þe saghþu, þa mattin þe hæmnas. Æn uarþa bötær borghaþa, þa skal bötrina borgharan kræuia ok egh hæmnas. Hæmnis han, siþan bötrina æru borghaþa, þa hauær han brutit eþzssörit. Nu æn nakuat ær böt af botinne, þa mughu þer egh hæmnas. §. 2. Nu

1. uisi þit ɔ: sänder [andra] dit

1. Orden *iorþattarin landboan* äro i textkodex vanställda genom att *iorþ* är 2 ggr skrifuet, i en annan hdskr. står *landboan iorþattarin* (sic). „Lege *landboan iorþattaran*“ (Schlyter s. 30 not. 87), hvaraf *landboan* (= *landboen*) är subjekt.

3. Öfvers. sedan målet är förlikt eller böter utfästa

9—11. Öfvers. utom då borgen icke blifvit stäld för böterna och det blifvit så stadgadt, att erläggas icke böterna innan den dag, som de sade, då kunde de (näml. målsägarena) hämnas. — *Mattin* är 3 pl. pres. konj. af *magha* och motsvaras i isl. af *mætti* med *i*-omljud, som alltid utom i första svaga konjugationen förekommer i isländskans pret. konj., om blott stamvokalen är för sådant omljud

mottaglig. Detta utgör just en af hufvudskiljaktigheterna mellan västn. och östn. språkgrupperna, i ty att svenskan och danskan här aldrig hafva omljud, utan starka böjningens pret. konj. har alltid samma vokal som plur. af pret. ind. och svaga verbens pret. konj. sammanfaller helt och hållet med samma tempus i ind., utom 3 p. plur., som i ind. ändas på *u*, i konj. på *i*. I förbigående må anmärkas att Rydqvist (i Sv. Spr. L. I s. 361) icke ihågkommit denna olikhet i ändelsen, då han säger enda åtskillnaden mellan 3 p. pl. pret. ind. och konj. vara det tillägg af *-n*, som ofta i konj., men aldrig i ind. låter se sig. Han bygger t. o. m. härfpå en annan slutsats, nämligen att utan detta förhållande väl aldrig detta skiljemärke skulle bibehållits eller antagits. Jfr härom ofvan s. 3b.